

Ko ha tokoni ma'ae longa'i fanau 'i he hili ange 'a e Vela 'i Maui

Release Date: November 9, 2023

HONOLULU –Koe longa'i fanau ne nau a'usia 'a e fakatamaki koia ne hoko 'i Maui, e uasia 'e nau mo'ui 'i he ta'u lahi. Fakatatau ki he fakamatala 'a e kau mataotao, 'e malava ke fakahoko he ngaahi famili uesia ha tokoni ki honau fanau, 'i ha tu'unga ke fakalelei'i ai e fakakaukau moe ongo'i ke molia atu e kafo ne hoko.

Koe vela lahi kuo ne maumau'i e konga lahi 'i **Lahaina**, kuo ne uesia ai e mo'ui 'a e longa'i fanau. Neongo kuo toe faka'ata 'a e ako, 'oku te'eki ai ke mavahe atu 'a e ongosia moe kafo.

Koe ni'ihi 'eni 'oe ngaahi fakamatala mei he fanau kuo ma'u mai mei he ngaahi fai ongoongo kehekehe: "Kou faka'amu ange ne 'ikai hoko ha me'a pehe i Lahaina ... kou 'ofa ki hoku kaungame'a." Pehe mai 'e he tokotaha, " 'Ikai keu 'ilo pe teu 'alu ki fe 'o ka hili 'eni."

Koe'uhi ko e fakatu'utamaki ?o e ngaahi ongo'i loto mamahi mo e mole, ?oku fale'i ?e he Potungae ?a e Siteiti Hawai'??o e mo'ui lelei mo e mo'ui lelei faka?atamai ?a e matu?a ke faka?ehi?ehi mei hono fakafoki mai ?o e fanau ki honau homesite ?i he?enau fuofua ?a?ahi ki he feitu?u ne maumau.

?Oku pehe ?e he kau mataotao ?o e Siteiti ?oku toe hu ?a e matu?a ki he feitu?u vela ?oku nau fie ma?u honau faingamalie ke mamahi ?o ?ikai toe fakatupu?ita ki he fanau. ?I he?enau ?alu toko tahá, ?oku ma?u ai ?e he m?tu?á ha taimi lahi ange ke fakakaukau?i ?a e founa lelei taha ke fakamatala?i ?aki ki he f?naú ?a e me?a na?e hokó.

?Oku sio e f?naú ki he?enau kau tauhí ke ma?u ha poupu pea ke nau ako ki he founa ke fekuki ai mo e faingata?á mo e mamahí. ?Oku fale'i ?e he kau mataotao fakae?ulungaanga ?a e matu?a mo e kau tauhi ke nau fanongo ki he fanau, mahino kiate kinautolu ?a e me?a ?oku nau ongo'i mo fakapapau?i ange ?oku ?uhingamalie ?enau ongo'i ilifia.

FEMA

Page 1 of 3

?Oku fakatokanga?i ?e he kau mataotao fakae?ulung?angá ?e lava ke tokoni ?a e m?tu?á mo e kau tau:

- Fakatupu ha ?ataakai lelei ?aki hano fokotu?u ha founa angamaheni
- Kumi ha ngaahi founa ke ?i ai, fetu?utaki, feohi fakataha mo fiefia
- Fakamanatu ki he f?naú ?a e ngaahi founa ?oku nau malu aí
- Tokanga taha ki he lelei; ?ilo?i e fanga ki?i lavame?a pe m?lohi'anga
- Fehu?i ange ki he f?naú pe ?oku nau f?f? pea fakafanongo ki he?enau ngaahi talí; tuku ke nau talanoa ?i he taimi ?oku nau ongo?i hoha?a aí ka ?oku ?ikai ke nau teitei fakam?lohi?i kinautolu ke nau talanoa
- Faka'ata pea poupou?i ?a e f?naú ke nau fai ha ngaahi fehu?i; fakamatala?i ?a e me?a na?e hoko totonu mo mahino
- Fakasi?isi?i hono fakaha kiate kinautolu ki he ngaahi ?ata mo e ngaahi talanoa fekau?aki mo e vela
- Ako'i fakataha ?a e ngaahi polokalama fakafiem?lie hang? ko e m?navá pe m?!?ló.

Founa ke Tala ai ? a e Taimi ? e Fiema?u Nai Ai ? e ha Ki?i Tamasi'i/Ta'ahine ha Tokoni ki Hono Matu?uaki

?Oku pehe ?e he kau mataotao ?oku totonu ke siofi ?e he matu?a ?enau fanau ?i he ngaahi faka?ilonga ?oku nau ongo?i faingata?a?ia hili ?a e vela. Ko e ngaahi faka?ilonga ? e ni?ihi, hang? ko e misi fakailifia, ? e meimei tatau nai ia mo e ngaahi me?a ? oku hokosia ? e he kakai lalahí, ka ? i ha faikehekehe mahu?inga: ? Oku fa?a ? ikai fa?a ma?u ? e he f?naú ? a e ngaahi fo?i lea ke fakamatala?i ? a e me?a ? oku fakatupu?ita kiate kinautolú.

Fakatatau ki he fanau fakafonua ?oku faingata?a?ia ?i he loto mafasia, ?e lava ke fakahaa?i ?e he ngaahi faka?ilonga angamaheni ko ?eni ?o e lavea ha fie ma?u ha tokoni lahi ange kapau ?e laka hake ?i he ngaahi mahina lahi, kovi ange, pe ?oku nau uesia lahi ?a e mo?ui faka?aho:

- Ongoi hoha?a, manavasi?i mo e hoha?a fekau?aki mo e malu ?a kita mo e ni?ihi kehe, kau ai ?a e fanga manu
- Fakautuutu e manavasi?í mo e hoha?a ki he mavahe ?a e kau m?mipa ?o e f?milí. ?E lava ke p?kitai ange ?a e f?nau ?kí ki he m?tu?á, ngaahi tokouá mo e tuof?finé, pe kau faiakó

FEMA

Page 2 of 3

- Ngaahi liliu ?i he ?ulungaanga hange ko e lahi ange ?a e tu?unga ?o e ?ekitivitii, holo e tokanga mo e tokanga
- Fakautuutu e l?unga fakaesinó pe ?itangofua
- Tukutaha e tokanga ?i he vela
- Ngaahi liliu ?i he mohe mo e u?a
- ?Ikai tokanga ki he ngaahi ngaue angamahení, kau ai e manako ke va?inga mo e ngaahi kaung?me?á
- Ngaahi liliu ?i he tu'unga fakaako.

'Oku lava ke ma'u atu e Tokoni

?Oku lava ke ma?u ?a e fale?i ta?etotongi mo ?ikai fakahahaholo ki ho famili ?o fakafou ?i **hawai?i tokanga**, ?a ia te ke lava ?o a?u ki ai ?i he **800-753-6879** pe **808-832-3100**. ?E lava foki ke telefoni pe text **Hawai?i Cares** ki he **988**.

Te ke lava foki ?o ma?u ha tokoni mei he kau mataotao ?i he va?a ?o e fanau ?a Hawai?i mo e mo?ui lelei faka?atamai. Ki he consultations, ?e lava ke ?a?ahi ?a e ngaahi famili ki he Senita Lahaina ?o e mo?ui lelei fakalukufua, ???koakoa feitu?u (?i lalo ?i he Senita fakapule?anga Lahaina). ?Oku ava 'i he 9 a.m. ki he 4 p.m. ?i he 'aho kotoa. ?E lava foki ke telefoni ki he **808-495-5113**.

Ngaahi Ma'u'anga Tokoni Kehe

- Toe [hu ki he fale?i ki he ngaahi famili mo Keiki \(hawaii.gov\)](#) ki ha fakamatala ki hono tokoni?i ?o e fanau ke nau matu?uaki e ha?aha?a ?o e Vela ne hoko 'i Maui.
- **?Oku faka?aonga?i ?e he kolosi kula ?a ?Amelika ?a** e kau taukei ngaue ke feau ?aki e ngaahi fie ma?u fakaeloto kotoa pe ?a e kau hao mo?ui ?i he ha?aha?a ?o ha fakatamaki. Telefoni ki he **800-733-2767** (pe **800-Red-Cross**) ke fehokotaki mo ha taha ?i homou feitu?u.
- **?Oku ma?u ?e he fanau fakafonua** ?o e loto mafasia ha ngaahi ma?u?anga tokoni ta?etotongi ki hono tokoni?i ?o e fanau ke nau matu?uaki ha afi kakaha. Vakai ki he <https://www.nctsn.org>.

Ke ma?u e fakamatala fakamuimuitaha fekau?aki mo e ngaahi ngaue fakaakeake ?a e Maui Wildfires, vakai ki he [mauicounty.gov](#), [mauirecovers.org](#) mo e [fema.gov/disaster/4724](#). Muimui 'i he FEMA ?i he mitia fakasosiale: [@FEMARegion9](#) ma le [facebook.com/fema](#).

FEMA